

1. Hogyan értesül a munkaszervezet a HBB Jegyzőkönyvek jóváhagyását követően a helyi projektek előrehaladásáról?

Válasz: javasoljuk, hogy a munkaszervezet jelöljön ki egy tagot, aki projektkezelőként regisztrál az EPTK felületen az egyes projektek vonatkozásában, így a beérkező üzeneteken keresztül értesülhet az adott projekt aktuális státuszáról.

2. Milyen döntést hozhat a HBB?

Válasz: a HBB kizárólag **támogató** vagy **elutasító** döntést hozhat. A 272/2014 Kormányrendelet 72/A § (8) bekezdése szerint a HBB feltétellel vagy csökkentett összeggel való támogatásra irányuló döntési javaslatot nem adhat, illetve a HACS nem küldhet az Irányító Hatóságnak. Ha az adott helyi támogatási kérelem megfelelt a támogathatósághoz szükséges minimális követelményeknek (beleértve a helyi felhívásban szereplő minimum pontszámot is – amennyiben a HACS meghatározott illetve), de forráshiány miatt nem támogatható, a HBB dönthet **tartaléklista** képzéséről.

3. Hogyan kell értelmezni az összeférhetetlenség kérdését?

Válasz: összeférhetetlenség a HBB Ügyrend értelmében:

A támogatásra vonatkozó döntés meghozatalában nem vehet részt az a személy vagy szervezet, aki az adott felhívásra támogatási kérelmet nyújtott be, a helyi támogatási kérelem elkészítésében részt vett, a projekt megvalósítója, ha a támogatási kérelméről még nem született döntés, valamint az, aki

- a) a támogatást igénylő szervezettel munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll;*
- b) a támogatást igénylő szervezet vezető tisztségviselője vagy felügyelő bizottságának tagja;*
- c) a támogatást igénylő szervezet tagja vagy abban közvetlen / közvetett tulajdoni részesedéssel rendelkezik;*
- d) az értékelésre, a minőség-ellenőrzésre vagy a bírálatra benyújtott dokumentumok előkészítésében vagy kidolgozásában – a 1303/2013/EU rendelet 34. cikkében meghatározott helyi akciócsoporthoz munkaszervezeteinek alkalmazottjai kivételével – bármilyen formában részt vett;*
- e) az a)-d) pont szerinti személynek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:1. § 1. pontja szerinti közeli hozzátartozója;*
- f) tekintetében az IH-hoz érkezett bejelentés alapján vagy hivatalból az IH megállapítja, hogy pártatlan és objektív közreműködése nem biztosított.*

Az összeférhetetlenség fennállásának elkerülése érdekében javasoljuk, hogy az érintett tag/tagok helyett válasszanak póttagot/póttagokat a konzorcium vagy az egyesület más tagszervezetei közül, betartva a HBB összetételére vonatkozó előírásokat (a jelen lévő, szavazati joggal rendelkező tagjai vonatkozásában sem a közzsféra, sem egyetlen más

érdekcsoport (civil és vállalkozói szektor) nem rendelkezhet a szavazati jogok 49%-át meghaladó hányadával. Közsférában munkaviszonnyal rendelkező személyek tagsága a HBB-ben csak ebben a képviseleti minőségükben vehető számba.)

4. Hogyan szükséges eljárni, tervezni az egyszerűsített elszámolás vonatkozásában?

Válasz: a helyi támogatási kérelem összeállítása és benyújtása, valamint értékelése során is figyelembe kell venni a helyi **felhívás 5.5 és 5.7 fejezetében meghatározott költségekre vonatkozó előírásokat:**

- egyszerűsített elszámolás az ESZA típusú projektek esetében (helyi felhívás 5.5fejezet):

„A projekt szakmai megvalósításában közvetlenül közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításainak 15%-a fordítható a projekt megvalósításához közvetetten kapcsolódó tevékenységek, szolgáltatások költségeinek fedezetére.

A helyi felhívások keretében a

- *Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség,*
- *Kötelező nyilvánosság biztosításának költsége,*
- *Általános (rezsi) költségek,*

a közvetett költségek. Ezek a költségek csak átalány alapú elszámolásként nyújthatók be a szakmai megvalósításában közvetlenül közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításainak 15%-a erejéig, megtartva a Felhívás 5.7 pontjában szereplő vonatkozó költségkorlátokat is.”

Az ESZA típusú projektek keretében az EPTK felület Költségek funkcióban az „ESZA Százalékban meghatározott átalány” megnevezést szükséges kiválasztani a „Tevékenységek neve” sorban. Ezt követően szükséges hozzárendelni a megfelelő költségtípust a Költségtípus sor legördülő listájából:

- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség,
- Kötelező nyilvánosság biztosításának költsége,
- Általános (rezsi) költségek,

A projekt költségvetésébe szükséges betervezni vetítési alapot és legalább egy közvetett költség elemet a felhívás 5.5 és 5.7 fejezetében leírt költségkorlátok betartása mellett. Tartalék nem lehet vetítési alap vagy közvetett költség, csak miután felhasználásra került, a felhasználásig ugyanis nem kerül hozzárendelésre egyetlen költségtípushoz sem.

Fentiek alapján *A projekt szakmai megvalósításában közvetlenül közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordítás (vetítési alap) nélkül és legalább egy*

közvetett (egyszerűsített elszámolás alá eső) költség nélkül tervezett projektek nem tekinthetők a felhívásnak megfelelőnek.

- egyszerűsített elszámolás az ERFA 200 millió forint elszámolható összköltséget meghaladó projektek esetében (helyi felhívás 5.5. fejezet):

A) Közbeszerzési eljárás díja egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

A költségelszámolás a kedvezményezett által a közbeszerzési eljárások mennyiségének a megadásával, és ezen mennyiségek támogató általi ellenőrzésével történik a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendeletben rögzített díjszabás alapján.

Egyszerűsített elszámolás esetén a kedvezményezett nem köteles elszámolásához/támogatás igényléséhez benyújtani a költség felmerülését alátámasztó dokumentumokat, illetve a NAV felé bejelentett iratmegőrzési helyén sem köteles a kapcsolódó dokumentumokat elkülönítetten tárolni, kezelni.

B) A projektmenedzsment tevékenység során felmerülő utazási költség egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

A projektmenedzsment tevékenység során felmerülő utazási költségek elszámolása a ténylegesen megtett távolság kiküldetési rendelvénnyel, útnyilvántartáson vagy menetlevélen történő igazolásával, ezen dokumentumok benyújtásával, és ezen mennyiségek támogató általi ellenőrzésével valósul meg.

A költségelszámolás a következő, hazai jogszabályokban meghatározott egységárak alapján történik:

- Hivatali gépjármű használata esetén: a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 82. § (2) bek. alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal havonta közzétett fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség számolható el:

<https://www.nav.gov.hu/nav/szolgaltatasok/uzemanyag/uzemanyagarak>.Az

üzemanyag egységár vonatkozásában a NAV üzemanyag fogyasztási normát tesz közzé havonta, amelynek alkalmazási módját a 60/1992. (IV.1. Korm. Rendelet) rögzíti. Az elszámolandó költségek meghatározása során az előbbi kormányrendeletben előírt fogyasztási normákat kell figyelembe venni.

- Magánszemély saját tulajdonú gépjárművének használata esetén:

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 82. § (2) bek. alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal havonta közzétett fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség számolható el:

<https://www.nav.gov.hu/nav/szolgaltatasok/uzemanyag/uzemanyagarak>.

Az üzemanyag egységár vonatkozásában a NAV üzemanyag fogyasztási normát tesz közzé havonta, amelynek alkalmazási módját a 60/1992. (IV.1. Korm. Rendelet) rögzíti. Az elszámolandó költségek meghatározása során az előbbi kormányrendeletben előírt fogyasztási normákat kell figyelembe venni.

Továbbá a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. sz. melléklet II. Igazolás nélkül elszámolható költségek fejezete 6. pontja, mely szerint magánszemély saját használatú gépjármű használatakor engedélyezett 15 Ft/km általános normaköltség.

Amennyiben egy kiküldetési rendelvénnyel, útnyilvántartáson vagy menetlevélen több projekt menedzsmentjéhez kapcsolódó utazás is szerepel, az érintett dokumentumokon a projektenként felmerülő megtett út elkülönítését megfelelően biztosítani kell.

C) A projektmenedzsment tevékenység során felmerülő napidíj egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

Az egységköltség alapú elszámolás alapja a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló élelmezési költségterítéséről szóló 437/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet, amely a rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén 500 Ft napidíj elszámolását teszi lehetővé.

Az elszámolás a kiküldetési rendelvény bemutatásával történik.

Amennyiben egy kiküldetési rendelvénnyel több projekt projektmenedzsmentjéhez kapcsolódó kiküldetés is megvalósul, a kiküldetési rendelvénnyel jelezni szükséges az érintett projektek regisztrációs számát és a regisztrációs számon az adott projektre eső időráfordítás százalékos mértékét.

Az EPTK felületen történő rögzítés módja: 200 millió Ft elszámolható költséget meghaladó projekt esetében az egyszerűsített elszámolással érintett költségelemek vonatkozásában a „*CLLD 200 millió Ft feletti típus –Átalányalapú egységköltség*” szöveget szükséges kiválasztani a Tevékenység neve esetében a költségek listájában. A Megnevezés sorban szükséges feltüntetni a releváns költségelemet: Közbeszerzési eljárás díja; Projektmenedzsment utazási költség; Projektmenedzsment napidíj.

A többi (nem egyszerűsített elszámolás alá eső) költségelemnél a következő tevékenységet szükséges megjelölni: *Támogatható tevékenység a helyi felhívás 3.1.1 pontja alapján - Valós költség*

- **egyszerűsített elszámolás az ERFA 200 millió forint elszámolható összköltséget meg nem haladó projektek esetében (helyi felhívás 5.5 fejezet):**

Költségtípus	Elszámolható mérték az összes elszámolható költség arányában	Az elszámolhatóság feltétele
Műszaki ellenőrzés	1%	Az építési napló kivonatának benyújtása, amelyből látszik a műszaki ellenőr összes bejegyzése.
Terület-előkészítés	2%	A terület-előkészítés megtörténtét igazoló helyszíni ellenőrzés eredményes lezárása.
Ingatlanvásárlás	2%	Az ingatlan tulajdonba vételét

		igazoló földhivatali határozat benyújtása.
Közbeszerzés	1%	Legalább egy, a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő, a projekt célját szolgáló közbeszerzés sikeres lebonyolítását igazoló dokumentum (tájékoztató az eljárás eredményéről) benyújtása.
Projektmenedzsment	2,5%	A módosított Pénzügyi Elszámolási Útmutató alapján, a projekt előrehaladásával együtt benyújtható.
Projekt-előkészítés	4,2%	A módosított Pénzügyi Elszámolási Útmutató alapján, a projekt előrehaladásával együtt benyújtható.
Tájékoztató, nyilvánosság biztosítás	0,5%	Az előírt tájékoztatói és nyilvánossági követelmények teljesítésének igazolása az aktuális szabályozás szerint.
Általános (rezsi) költségek	0,5%	A módosított Pénzügyi Elszámolási Útmutató alapján, a projekt előrehaladásával együtt benyújtható.

Kérjük a meghatározott %-os korlátok betartását a vonatkozó költségek esetében!

Az EPTK felületen történő rögzítés módja:

A 200 millió Ft elszámolható költséget nem meghaladó projekt esetében az egyszerűsített elszámolással érintett költségelemek vonatkozásában a „*CLLD 200 millió Ft alatti típus – Százalékban meghatározott átalány számított költsége*” szöveget szükséges kiválasztani a Tevékenység neve esetében. Ezt követően szükséges hozzárendelni a megfelelő költségtípust a Költségtípus sor legördülő listájából.

A Tartalék költségtípus kivételével minden egyéb költség esetében a *CLLD 200 millió Ft alatti típus - Százalékban meghatározott átalány vetítési alapja* szöveget szükséges kiválasztani a Tevékenység neve sorban. A Tartalék esetében, tekintettel arra, hogy az nem lehet vetítési alap, a *Támogatható tevékenység a helyi felhívás 3.1.1 pontja alapján - Valós költség* szöveget szükséges kiválasztani a Tevékenység neve sorban.

Többlettámogatás az egyszerűsített elszámolással érintett költségekre nem igényelhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a fentiekben hivatkozott pontokban szereplő költségkorlátok vizsgálata minden esetben szükséges a **tartalmi értékelés** során. Amennyiben a tartalmi

értékelés során költségkorlát túllépés kerül megállapításra, úgy a tartalmi értékelést végzőszakértő támogatásra irányuló döntési javaslatot nem adhat, kizárólag elutasító javaslatot terjesztheti elő a HBB részére. A végső ellenőrzés során az EPTK felületre feltöltött költségeknek minden esetben összhangban szükséges állniuk a helyi támogatási kérelemben szereplő, illetve HBB által elfogadott költségekkel. Amennyiben az egyezőség nem áll fent, úgy a végső ellenőrzés során a támogatási kérelem elutasításra kerül.

5. Minden, a felhívásban tervezett tevékenységet kötelező betervezni/megvalósítani?

Válasz: a helyi támogatási kérelem összeállítása és benyújtása valamint értékelése során figyelembe kell venni, hogy minden **kötelezően megvalósítandó tevékenységet** fel kell tüntetni a támogatási kérelemben. A kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek (a helyi felhívások 3.1.1. pontjában szerepeltetett tevékenységek), mindegyikéhez szükséges költséget rendelni a helyi felhívás 3.4.1.1. pontjában szereplő műszaki, szakmai elvárások figyelembevételével. A felhívások 3.1.2. pontjában szereplő, alábbiakban felsorolt tevékenységek, vagy kötelezően megvalósítandó tevékenységek, vagy választható tevékenységek, amelyek tervezése az adott helyi felhívástól és a projekt tartalmától függően rögzíthetőek az EPTK adatlapon.

- projekt előkészítés
- közbeszerzés
- projektmenedzsment

A tájékoztatás és nyilvánosság minden esetben kötelezően megvalósítandó tevékenység.

Amennyiben a támogatást igénylő nem kíván a projekt terhére elszámolni költségeket a helyi felhívás alapján kötelezően megvalósítandó tevékenységek valamelyikére, akkor azt a költségek között szerepeltetni szükséges a „Nem elszámolható költségek” soron, vagy nyilatkozattal kell igazolnia, hogy a tevékenység megvalósításra kerül, de arra nem kívánnak elszámolni költséget a projekt terhére.

6. Hogyan zajlik a végső ellenőrzés?

Válasz: a helyi támogatási kérelmekkel kapcsolatosan a Helyi Bíráló Bizottság döntési javaslatot hoz. Szakaszos elbírálás esetén a helyi felhívásban szereplő benyújtási határidőt (a helyi felhívás 4.3.1 A helyi támogatási kérelem HACs-hoz történő benyújtásának határideje és módja c. fejezetében meghatározott értékelési határnap) követően legalább 30, de legfeljebb 90 napon belüli időpontra **kell összehívni** a HBB ülését. Folyamatos elbírálás esetén (kulcsprojektek) a támogatási kérelem beérkezését követően legalább 30, de legfeljebb 90 napon belüli időpontra **kell összehívni** a HBB ülését. A HBB döntési javaslatát a HACs elnöke/vezetője ellenjegyzi. A **jegyzőkönyvet és mellékleteit** a munkaszervezet a HBB ülést követően maximum 30 napon belül (javasolt 10 napon belül) **megküldi az IH-nak** a clld@pm.gov.hu címre és a HBB tagoknak. A HBB Jegyzőkönyv IH általi jóváhagyását követően a HACs értesíti a támogatást igénylőt a támogatási kérelem IH által előírt egységes **informatikai rendszerben (EPTK) való rögzítésére,**

melyre a HACS támogatásra irányuló döntési javaslatának közlésétől számított 30 nap áll rendelkezésre. **Kérjük, hogy minden esetben várják meg, amíg az Irányító Hatóság visszajelez a HBB Jegyzőkönyv megfeleléséről és elfogadhatóságáról és csak ezt követően szíveskedjenek értesíteni a helyi kedvezményezetteket.** Az elektronikus rendszerbe történő feltöltést követően a MÁK megkezdi a helyi támogatási kérelmek **végső ellenőrzését**, melynek során a MÁK egy alkalommal **hiánypótlást** kérhet a támogatást igénylőtől legalább öt, legfeljebb tizenöt napos határidő kitűzésével, a munkaszervezet egyidejű tájékoztatásával. A végső döntést az Irányító Hatóság hozza meg. A MÁK az elektronikus rendszeren keresztül **értesíti** a támogatást igénylőt a kérelme támogatásáról/elutasításáról. Ezt követően történik meg a **Támogatói Okirat generálása** és hatályba léptetése.

Ahhoz, hogy a **végső ellenőrzést** a Magyar Államkincstár el tudja végezni, a támogatást igénylő által a központi informatikai rendszerbe feltöltött támogatási kérelemhez kérjük, hogy töltsék fel a **HBB által bírált helyi támogatási kérelmet** is (aláírt végleges változat, pdf. formátumban), így tudják ellenőrizni a két dokumentum közötti egyezőséget.

7. Milyen szempontokat vesznek figyelembe a végső ellenőrzés során?

Válasz: az **alábbi szempontoknak** különös figyelmet szentelnek a végső ellenőrzés során, így kérjük, hogy a helyi támogatást igénylők figyelmét fokozottan hívják fel ezekre a központi informatikai rendszerbe feltöltött támogatási kérelem kitöltése során:

- cégszerűen aláírt, lepecsételt **nyilatkozat** feltöltése és legkésőbb az elektronikus benyújtást követő 3 napon belül, a cégszerűen aláírt, (a feltöltött nyilatkozattal mindenben azonos) papír alapú nyilatkozat postára adása,
- **költségvetés** megfelelése (ESZA, ERFA egyszerűsített elszámolás; kötelező tevékenységek megjelenítése; százalékos korlátok betartása;)
- **GFO kódok** megfelelése; felhívás 4.1 pontjának megfelelő támogatást igénylő,
- **ERFA** projektek esetében a **Monitoring mutatóknál** minden esetben a **fenntartási időszakra** (megvalósítás+5 év) is rögzíteni szükséges az indikátor adatokat (célértéket). A célérték nem változik a fenntartás 5 évében,
- mind az ERFA, mind pedig az ESZA felhívások esetében az EPTK adatlapon csak az OP indikátorokat szükséges (és lehet) feltüntetni, az egyéb, HACS által előírt és monitoringozott HKFS mutatók rögzítése és vizsgálata nem szükséges. Az a HACS feladata,
- minden egyes **mérföldkőhöz szükséges tervezni kifizetést**, nem lehet 0 vagy 1 Ft, reális értéket szükséges megadni. A helyi felhívások tartalomjegyzék utáni fejezete tartalmazza a Pénzügyi Elszámolás Útmutóra történő utalást, miszerint: „A helyi felhívás, az ÁÚHF, a **Pénzügyi Elszámolási Útmutató** és kapcsolódó mellékletei (pénzügyi összesítők), a szakmai mellékletek és a helyi támogatási kérelem adatlap **együttesen tartalmazzák** a helyi támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges **összes feltételt.**” A Pénzügyi Elszámolás Útmutató 2.2.1. pontja szerint: „1 milliárd forintot meg nem haladó támogatás esetén kizárólag utófinanszírozású elszámoló bizonylatot tartalmazó időközi kifizetési igénylés akkor nyújtható be, ha az igényelt támogatásösszege meghaladja a

teljes projektre megítelt támogatás 2%-át, de legalább a 200 ezer forintot.,Előzőek szerint, a Mérföldkövek fejezetben szükséges feltölteni a „Mérföldkő eléréséig felhasználni tervezett támogatás összege” sort,

- amennyiben egyszeri elszámolásra is lehetőséget ad a helyi felhívás, kérjük, hívják fel a támogatást igénylők figyelmét arra, hogy a 272/2014 kormányrendelete 116§ (4) bekezdése értelmében **egyszeri elszámolás esetén támogatási előleg nem igényelhető**,
- **támogatási előleg** kizárólag szerződésben (Támogatói Okirat) **utófinanszírozásúként** rögzített elszámolható költség vonatkozásában igényelhető (272/2014 kormányrendelet 116§ (5) bekezdése),
- felhívjuk a figyelmet, hogy a helyi projekt költségvetésében betervezett **tartalék esetében támogatási előleg nem igényelhető**. Tartalék terhére előleg a tartalékatcsoportosítást követően igényelhető (272/2014 kormányrendelet 115§ (6) bekezdése),
- a támogatási előleg mértéke a megítelt támogatás **100 %-a** központi, helyi önkormányzati vagy köztestületi költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, köztestület vagy közalapítvány kedvezményezett esetén,
- a támogatási előleg mértéke a megítelt támogatás összegének legfeljebb **25%-a**, de természetes személy, mikro-, kis- és középvállalkozás, civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb ötszázmillió forint,
- a támogatást igénylő által a központi informatikai rendszerbe feltöltött támogatási kérelemben szereplő **megvalósítási helyszíneknek** minden esetben meg kell egyezniük a HBB által bírált helyi támogatási kérelemben feltüntetett helyszínekkel (cím, házszám, helyrajzi szám),
- kérjük, hogy a támogatást igénylő által a központi informatikai rendszerbe feltöltött támogatási kérelemben a **releváns helyi felhívás kódszámot** válasszák ki a Projekt részletes bemutatása fejezet/Felhívás kódja sorban,
- a támogatást igénylő által a központi informatikai rendszerbe feltöltött támogatási kérelemben feltüntetett **igényelt támogatás összegének**, a HBB által jóváhagyott összegnek és a HBB által bíralt helyi támogatási kérelemben feltüntetett igényelt támogatás összegének egyeznie kell.
- a helyi felhívásban meghatározott, a támogatási kérelemhez benyújtandó dokumentumok teljes körű csatolása szükséges az EPTK-n feltöltött támogatási kérelmekhez is

8. Tartaléklistás kérelmek esetében hogyan szükséges eljárni, ha forrás szabadul fel, és a tartaléklistás kérelmek is támogatásban részesülhetnek?

Válasz: amennyiben az adott helyi támogatási kérelem megfelelt a támogathatósághoz szükséges minimális követelményeknek (beleértve a helyi felhívásban szereplő minimum pontszámot is – amennyiben a HACS meghatározott ilyet), de forráshiány miatt nem támogatható, a HBB dönthet **tartaléklista képzéséről**. A tartaléklista hosszát a HBB határozza meg ponthatár megállapításával. A tartaléklistára kerülés és a tartaléklistás helyi támogatási kérelmek támogatása a pontozás szerint kialakított

rangsor alapján történik. Pontegyenlőséggel érintett támogatási kérelmek a maradványforrás átcsoportosítását követően abban az esetben részesülhetnek támogatásban, amennyiben a maradványforrás lefedi a pontegyezőséggel érintett **összes** támogatási kérelem által igényelt összeget. Amennyiben a tartaléklistán azonos pontszámmal szerepelnek a támogatási kérelmek és a maradványforrás összege nem elegendő az összes pontegyezőséggel érintett tartaléklistás kérelem támogatására, úgy a projektek a tartaléklistáról nem támogathatóak. A HBB Jegyzőkönyv IH általi jóváhagyását követően a HACS értesíti a támogatást igénylőt kérelme tartaléklistára helyezéséről. A támogatást igénylő a támogatási kérelmének visszavonásával lekerül a tartalék listáról. Ha az adott helyi felhívás keretében további forrás kiosztására nyílik lehetőség, úgy szükséges a felhívások keretösszegeinek megemelése és ezáltal a tartaléklistán szereplő kérelem/kérelmek támogatásban részesül(nek), a HACS a vonatkozó HBB Jegyzőkönyvet kiegészíti egy, a HACS elnöke által aláírt **HBB jegyzőkönyv nyilatkozattal**, melyben feltüntetésre kerül(nek) a többletforrás következtében támogatásban részesített kérelem/kérelmek. A Nyilatkozat minden esetben utaljon a kapcsolódó HBB adataira, hogy pontosan beazonosíthatóak legyenek az újonnan támogatásban részesített kérelmek és lekövethető legyen a forrás változása. A nyilatkozatot a HACS megküldi az Irányító Hatóság részére, aki azt módosításra visszaküldi vagy jóváhagyja. A HBB jegyzőkönyv nyilatkozat IH általi jóváhagyását követően a HACS értesíti a támogatást igénylőt kérelme támogatásáról. Ezt követően, a végső ellenőrzés folyamata megegyezik a támogatott kérelmekével.

9. Hogyan kezelendők az egyes felhívások maradványforrásai?

Válasz: a HKFS-ben meghatározott, egyes beavatkozásokhoz/felhívásokhoz rendelt forrást, illetve a forrás változását célszerű folyamatosan nyomon követni. Maradványforrás felhasználása esetén lehetőség van:

- új felhívás megjelentetésére (ESZA-ERFA arányok betartásával, helyi felhívások megjelentetésére vonatkozó szabályok alkalmazásával, új helyi felhívás sablon szerint);
- lezárt felhívás újraindítására (Működési Kézikönyv 3.1.4.A helyi felhívások felfüggesztése, lezárása c. fejezetében leírtak szerint)
- a maradványforrások átcsoportosítására, az Irányító Hatóság részére benyújtandó módosítási kérelemmel. A módosítási kérelem benyújtásához feltétel az összes érintett helyi felhívás lezárása, amelyekhez szükséges a HBB ülés által hozott jóváhagyó döntések megléte. Ezzel lehetővé válik a rendelkezésre álló maradványforrások átcsoportosítása – ESZA-ERFA arányok betartásával – és a helyi felhívások keretösszegeinek módosítása.

Mindkét esetben szükséges a HKFS módosítása, azonban tekintettel arra, hogy a Működési Kézikönyv értelmében a HKFS az elfogadást követően a megvalósítás lezárásáig összesen **négy alkalommal** módosítható, kérjük, hogy az egyes felhívások maradványforrásainak átcsoportosítását ne egyenként/felhívásonként végezzék el,

hanem amennyiben lehetséges a helyi felhívások kipályáztatását követően kezdeményezzék azt.

A HBB Jegyzőkönyv IH általi jóváhagyását követően a módosítás átvezethető a helyi felhívás(ok)ban.

Az egyes helyi felhívásokhoz tartozó források nyomonkövetése azért (is) fontos, mert előfordulhat, hogy bár az IH jóváhagyta a HBB jegyzőkönyvet egy bizonyos maradványösszeggel, a végösszeg változik (nöhet) tekintettel arra, hogy a végső ellenőrzés során történhet elutasítás.

Tekintettel arra, hogy a HACS által meghirdetésre kerülő helyi felhívások keretében támogatásra kerülő projektjavaslatok kiválasztását szükséges legkésőbb 2020. december 31-ig lezárni, (azaz addig az időpontig IH döntéssel kell rendelkeznie valamennyi helyi projektnek), szükséges a rendelkezésre álló maradványforrások felhasználásának betervezése, melynek lehetséges módja a helyi felhívások újrainyitása, új helyi felhívás megjelentetése. A döntés-előkészítési folyamat (helyi szintű jogosultsági és tartalmi ellenőrzés, végső ellenőrzés) időigénye miatt a helyi felhívások utolsó benyújtási hatánapja legkésőbb 2020. augusztus 31 lehet.

10. Kihez lehet fordulni a CLLD-t érintő, általános kérdésekkel kapcsolatban?

Válasz: a *TOP CLLD Működési Kézikönyv helyi akciócsoportok számára* című dokumentum nagyon sok esetben választ ad a felmerült kérdésekre.

A végső kedvezményezett a *munkaszervezethez* fordulhat a **döntés-előkészítési szakaszban**, vagyis amíg nem rendelkezik Támogatói Okirattal. A **Támogatói Okirat kibocsátását követően** a kedvezményezett önálló szerződéssel rendelkezik, vagyis közvetlen kapcsolatban áll a MÁK-kal, IH-val. Szakmai kérdéseit először a *munkaszervezethez* küldi meg, és amennyiben a munkaszervezet nem tud válaszolni a felmerülő kérdések kapcsán, úgy a munkaszervezet a clld@pm.gov.hu címre továbbítja azt a szakmai állásfoglalás érdekében. **Elszámolással/TO-val/TO módosítással** kapcsolatos kérdések esetén a **területileg illetékes megyei MÁK-hoz** fordulhatnak, amennyiben a munkaszervezet nem tud segítséget nyújtani.

11. HACS számára küldött bejelentések, emlékeztetőkön kívül, milyen egyéb lehetőség van a kis projektek előrehaladásának nyomonkövetésére?

Válasz: a helyi fejlesztések nyomonkövetésére a Működési Kézikönyv 7. Ellenőrzés, monitoring és értékelés fejezete értelmében, több lehetőség is adott:

- a HKFS eredményes és szabályos megvalósítása érdekében a HACS felhívhatja a figyelmet az adott fejlesztés **helyszíni ellenőrzésének** szükségességére, amelyet az IH/KSZ végez el,
- a kötelező és önként vállalt outputindikátorok célértékeinek teljesülését a munkaszervezetnek kell nyomon követni. Ehhez a helyi kedvezményezettektől

évente egy alkalommal **be kell kérni a szükséges adatokat**. A helyi kedvezményezetteknek a velük megkötött Támogatói Okirat értelmében teljesíteniük kell adatszolgáltatási kötelezettségüket a munkaszervezet számára. A Működési Kézikönyv 7. Helyi Kedvezményezetti szint fejezet értelmében „*a helyi projekt megvalósítása során a helyi kedvezményezett teljesíti adatszolgáltatási kötelezettségeit az IH és a HACS felé annak érdekében, hogy a HACS folyamatosan nyomon követhesse a HKFS-ben foglaltak megvalósulását – különös tekintettel a forrásfelhasználásra és az indikátorokra*”. Az adatbekérés módszertanát és tartalmi elvárásait a HACS dolgozza ki.

12. Lehetséges-e módosítani a helyi projektek megvalósításának idejét a tervezetthez képest?

Válasz: van lehetőség a helyi projektek megvalósítási idejének módosítására, azonban a módosításnál figyelembe kell venni a helyi projektek megvalósítására adott maximum 24 hónapos határidőt, valamint a HACS és az IH által megkötött TOP-7.1.1-16 felhíváshoz tartozó Támogatási Szerződésben meghatározott, a projekt fizikai befejezésére vonatkozó határidőt, továbbá, hogy helyi felhívások kapcsán támogatásra kerülő projektek esetében a megvalósítás végső határideje 2022. december 31.

13. Lehetséges-e módosítani a TOP-7.1.1-16 felhíváshoz tartozó Támogatási Szerződés megvalósításának idejét a tervezetthez képest?

Válasz: A végrehajtás során javasolt felülvizsgálni a TOP-7.1.1-16 felhíváshoz tartozó Támogatási Szerződés 3.3.1 pontjában meghatározott projekt fizikai befejezésének napját. Amennyiben a sikeres végrehajtás érdekében szükséges, van lehetőség a befejezés határidejének módosítására, figyelembe véve, hogy a helyi közösségi fejlesztési stratégia megvalósítására az együttműködési megállapodás hatályba lépését követően legfeljebb **52 hónap** áll rendelkezésre. Továbbá, hogy a HACS által meghirdetésre kerülő helyi felhívások keretében támogatásra kerülő projektjavaslatok kiválasztását szükséges legkésőbb 2020. december 31-ig lezárni.

14. A HACS munkaszervezet feladatkörébe tartozó PR15 és PR16 eredményindikátorok adatgyűjtése milyen módszertan alapján történik?

Válasz: a TOP CLLD program eredményességének méréséhez a TOP 7. prioritása három kötelező eredményindikátort határozott meg, amelyek nyomon követését az IH koordinációja és módszertani útmutatása mellett az egyes HACS-ok végzik (PR15, PR16). A PR23 esetében az IH végzi a nyomonkövetését, melyhez az EMMI biztosítja a szükséges adatokat. A PR15 és PR16 eredményindikátorok nyomonkövetésének módszertani útmutatóit a *PR15, PR16 módszertani útmutató*című dokumentum tartalmazza.

PR 15: kizárólag ERFA/ESZA kulcsprojektre vonatkozik. Az indikátor adatforrása a helyi akciócsoport, a projekt zárását követően évente köteles adatot szolgáltatni az irányító hatóságnak. A módszertani útmutatóban bemutatásra került a Bázis érték és a

tényérték számítása is. PR 16: nem csak kulcsprojektre vonatkozik, hanem a CLLD stratégiában foglalt fejlesztésekhez kapcsolódó épülettel, létesítménnyel való elégedettség mérése. Az indikátor adatforrása a helyi akciócsoport, a HKFS mentén támogatott, helyi projektek keretében megvalósuló infrastrukturális beruházások fizikai befejezésétől számított eltelt egész évet követően szükséges az adatszolgáltatás.

15. Hogyan szükséges eljárni forráskimerülés esetén?

Válasz: a 272/2014 Kormányrendelet 72§ (5) bekezdése, valamint a Működési Kézikönyv 3.1.4 fejezete szerint „Ha a támogatásra rendelkezésre álló keret kötelezettségvállalással kimerül – ide értve a helyi felhívás keretösszegének csökkentését is – vagy annak kimerülése előre jelezhető (120%-os túligénylésnél javasoljuk), a HACS a benyújtási határidő előtt a benyújtás lehetőségét **felfüggesztheti**, vagy a **felhívást lezárhatja** és az erről szóló **tájékoztatást közzéteszi a honlapján**, és az **irányító hatóságnak is megküldi**.

Ha a felfüggesztés dátuma előtt benyújtott helyi támogatási kérelmekről hozott döntést követően a támogatásra rendelkezésre álló keret nem merült ki, a **felfüggesztést meg lehet szüntetni** és új benyújtási határidőt lehet meghatározni.

A **lezárt** helyi felhívást csak **újboldi meghirdetéssel** lehet elérhetővé tenni. Az újboldi meghirdetés HACS döntést és IH szabályossági vizsgálatot tesz szükségessé. Szakaszos elbírálás alkalmazása esetén a benyújtási lehetőség felfüggesztése vagy lezárása csak a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját követő naptól lehetséges.

A helyi támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszakban az adott szakasz felfüggesztése vagy lezárása az erről szóló döntés közzétételét követő 8. naptól lehetséges.

Folyamatos elbírálás alkalmazása esetén a benyújtási lehetőség felfüggesztése vagy a felhívás lezárása csak az erről szóló döntés közzétételét követő 3. naptól lehetséges”.

Fentiek nyomkövetése érdekében kérjük, kísérjék figyelemmel az egyes felhívásokra beérkező támogatási kérelmek igényelt támogatásainak összegét, és forráskimerülés esetén a fentiek szerint járjanak el.

16. Kötelező tájékoztatás és nyilvánosság vonatkozásában hogyan szükséges eljárni olyan projektek esetében, melyek a helyi támogatási kérelem benyújtását követően megkezdődtek?

Válasz: a helyi felhívás 3.5.1. *A projekt megkezdése c.* fejezete értelmében a projekt megvalósítását a helyi támogatási kérelem benyújtását követő napon a támogatást igénylő saját felelősségére megkezdheti, de a projekt megkezdése nincs befolyással a helyi támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem jelent alanyi jogosultságot a támogatásra, arról csak a kiválasztási szempontokra és forrásra tekintettel hozható döntés.

A helyi felhívás 3.4.1 Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások fejezete meghatározza, hogy rendezvények esetén (ESZA fejlesztések) a kedvezményezett köteles a rendezvény témájáról, helyszínéről és időpontjáról szóló **meghívót** és a meghirdetés dokumentációját a rendezvény megvalósítási időpontját megelőző - az adott helyi felhívásban meghatározott - napig az illetékes HACS-hoz **megküldeni**, aki köteles a honlapján történő közzétételéről gondoskodni. Ez a kitétel azokra a projektekre is vonatkozik, melyek még nem rendelkeznek helyi döntéssel és/vagy hatályos Támogatói Okirattal.

A kötelező nyilvánosság és tájékoztatás teljesítése érdekében minden esetben vegyék figyelembe az adott projektre vonatkozó kötelezettségeket, melyet a *Kommunikációs csomagok keretében elszámolható költségek felső korlátai* című dokumentum tartalmaz, annak függvényében, hogy az adott projekt esetében milyen összegű a megítélt támogatás.

Amennyiben olyan megkezdett fejlesztésről van szó, amely még nem rendelkezik projektazonosítóval, a Közreműködő Szervezet (MÁK) engedélyét szükséges kérni írásban, hogy a táblagenerátor használata nélkül készüljön el a tájékoztató tábla. Amennyiben a projekt a későbbiekben támogatásra kerül és a projektazonosító rendelkezésre áll, úgy az azonosítószám utólagosan felhelyezésre kerül (pl. matrica felhelyezésével) a tábla megfelelő helyére, melyről fényképes alátámasztást küld a kedvezményezett a Közreműködő Szervezetnek, illetve írásban is megerősíti, hogy az előre egyeztetettek szerint elhelyezésre került a projektazonosító.

17. A helyi támogatási kérelem elutasítását követően kifogással hova lehet fordulni?

Válasz: lásd a *Kifogáskezelés*, valamint a *Kifogáskezelés folyamatára* című dokumentumokban

18. Amennyiben a HACS tagja és a Támogatást igénylő megegyezik, szükséges-e külön nyilatkozat bekérése az összeférhetlenség kizárása kapcsán?

Válasz: Csak akkor tartjuk szükségesnek erre vonatkozóan külön nyilatkozat bekérését, amennyiben az említett HACS tag képviselője egyben a HACS elnöke is.

Az a személy, aki kedvezményezettként jelenik meg, nem vehet részt a döntés-előkészítésben és a HBB tagjaként sem szavazhat. Minden esetben a HBB elnöke, valamint egy HBB tag hitelesíti a HBB jegyzőkönyvet és a HACS elnöke ellenjegyzzi.

Amennyiben a HACS elnöke/szervezete kedvezményezettként érintett az adott felhívás esetében, úgy az elnök ellenjegyezheti a jegyzőkönyvet, de nem lehet szavazó tag a HBB-ben,

19. Hogyan történik a Munkaszervezeti projekt zárás és a helyi projektek zárásának összehangolása?

Válasz: A munkaszervezeti projekt (továbbiakban: Projekt) fizikai befejezésének dátuma nem lehet korábbi, mint az utolsó helyi projekt fizikai befejezésének dátuma, tekintettel arra, hogy a Projekt zárásának feltétele a HKFS megvalósulása, a helyi projektek megvalósulása. (TSZ szerint, TSZ 3.3.1 pontja: *A Projekt fizikai befejezésének napja az a nap, amelyen a Projekt keretében támogatott valamennyi tevékenység a Szerződésben és a Felhívásban meghatározottak szerint elvégzésre került. A Projekt fizikai befejezése napjának a Projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének a napja minősül*).

A helyi fejlesztési stratégia megvalósítása befejezettnek akkor minősül, amennyiben valamennyi, a HACS által meghirdetett helyi felhívás alapján támogatásra került helyi fejlesztés fizikailag megvalósult. (TOP-7.1.1-16 felhívás 3.5.2. *A helyi közösségi fejlesztési stratégia tervezésére és végrehajtására rendelkezésre álló időtartam* fejezete értelmében)

A HACS által meghirdetésre kerülő **helyi felhívások keretében támogatásra kerülő projektjavaslatok kiválasztását** szükséges legkésőbb **2020. december 31-ig** lezárni, azaz IH döntéssel kell rendelkeznie valamennyi helyi projektnek. (TOP-7.1.1-16 felhívás 3.4.1.1 *Műszaki és szakmai elvárások* fejezet II/i) pontja

A HACS által meghirdetésre kerülő **helyi felhívások kapcsán támogatásra kerülő projekt végrehajtására** rendelkezésre álló időtartam legfeljebb **24 hónap** lehet. A megvalósítás végső határideje a jelen felhívás 3.4.2.4. pontja értelmében **2022. december 31.** (TOP-7.1.1-16 felhívás 3.4.1.1 *Műszaki és szakmai elvárások* fejezet II/ j) pontja.

A záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje az utolsó mérföldkő elérését követően: **90 nap.** (TOP-7.1.1-16 felhívás 3.5.2. *A helyi közösségi fejlesztési stratégia tervezésére és végrehajtására rendelkezésre álló időtartam* fejezet).

A helyi közösségi fejlesztési stratégia megvalósítására a felhívás alapján támogatásra kerülő program megkezdését, vagy – amennyiben a projekt az együttműködési megállapodás hatályba lépéséig nem kezdődött meg – az együttműködési megállapodás hatályba lépését követően legfeljebb **52 hónap** áll rendelkezésre. (TOP-7.1.1-16 felhívás 3.5.2. *A helyi közösségi fejlesztési stratégia tervezésére és végrehajtására rendelkezésre álló időtartam* fejezet).

A HKFS készítésével kapcsolatban felmerülő költségek elszámolhatóságának kezdete: 2014. január 1.

Addig a TOP-7.1.1-16 munkaszervezeti projekt nem fejeződhet be, amíg helyi projekt végrehajtása folyamatban van. A záró beszámoló és elszámolás sem kerülhet addig elfogadásra.

Ezért kérjük, hogy szükség esetén legyenek szívesek a munkaszervezeti projektek megvalósítási határidejét meghosszabbítani, amelyet módosítási igény (TSZ módosítás) benyújtásával lehetséges jelezni. Többletforrás erre vonatkozóan nem áll rendelkezésre, a projektmegvalósítás meghosszabbítása miatt többlettámogatás nem igényelhető.

20. A helyi kérelem értékelése során is vizsgálni szükséges az egyszerűsített elszámolás meglétét ESZA projekt esetében?

Válasz: Helyi értékelés és bírálat során fokozottan figyeljenek az **egyszerűsített elszámolás projekten belüli alkalmazására**. ESZA projektek esetében kötelező a százalékban meghatározott átalány (flat rate) alapú egyszerűsített költség elszámolási módot alkalmazni – amennyiben a felhívásban meghatározott közvetett költségek (Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség, Kötelező nyilvánosság biztosításának költsége, Általános (rezsi) költségek) nem közbeszerzési eljárás keretében kerülnek beszerzésre, illetve azok nem érintettek közbeszerzési eljárással - figyelemmel a kettős finanszírozás elkerülésére.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 7.5 pontja alapján teljes egészében közbeszerzési vagy beszerzési eljárás keretében megvalósuló projektek megvalósítása során felmerült költségek esetén nem alkalmazható egyszerűsített elszámolási mód. Ha az elszámolni tervezett költségeknek csak egy része keletkezett közbeszerzési vagy beszerzési eljárás keretében megkötött szerződésből, az alkalmazhatóság feltételeit vizsgálni kell. Ha a kiszervezett (beszerzés, közbeszerzés útján megvalósított) tevékenység a projekt műszaki, szakmai tartalmának lényeges vagy többségi elemét jelenti, akkor egyszerűsített elszámolás az adott tevékenység vonatkozásában nem alkalmazható.

Amennyiben a megvalósítás során szabálytalansági eljárás eredményeként megállapítható, hogy pénzügyi érdeksérelem történt és pénzügyi korrekció előírása szükséges, adott tételek levonásával, elszámolható összegének csökkentésével, vagy egyes költség típusokra fordítható támogatási összeg csökkentésével, a szabálytalansággal érintett, vetítési alapba tartozó összeghez automatikusan hozzáadásra kerül a százalékos átalánnyal érintett összeg is.

Amennyiben egy ESZA-s felhívásra beadott kérelem fentiek figyelembevételével nem tartalmaz egyszerűsített elszámolást, **már helyi szinten el kell utasítani.**

21. Szükséges-e a HACS hozzájárulása a helyi projekt záró beszámolójának benyújtása előtt?

Válasz: A helyi projekt záró beszámolójának elfogadását követően a kedvezményezett tájékoztatja a HACS-ot a projekt zárásáról, nem szükséges HACS hozzájáruló nyilatkozat kiadása.

22. Mi a következménye annak, ha helyi projekt esetében a kedvezményezett nem tesz eleget a dokumentációs kötelezettségének?

Válasz: A Közreműködő Szervezet (Magyar Államkincstár) visszajelzése alapján előfordul a helyi ESZA projekteknél, hogy **rendezvény megvalósítása esetén** a kedvezményezett a dokumentációs kötelezettségének teljesítését nem tudja dokumentumokkal igazolni. A dokumentációs kötelezettség igazolása kiemelten fontos, mert a helyi felhívás 3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások című fejezet, "Rendezvények támogatásának szakmai követelményeiről" pontja értelmében: *Amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget a dokumentációs kötelezettségének, a kifizetési kérelemnek a rendezvényhez tartozó tételei elutasításra kerülnek.*

23. Hogyan kezelendő a kulcsprojektben bekövetkező változás?

Válasz: Amennyiben a HKFS-ben nevesített **kulcsprojekt módosul** (kedvezményezett, műszaki-szakmai tartalom, helyszín, indikátorok, időpont, stb.), abban az esetben szükséges a kedvezményezettnek a HACS-csal egyeztetnie a HKFS illeszkedés megtartása érdekében.

Felhívjuk a HACS-ok figyelmét, hogy a fenti egyeztetés csak akkor valósulhat meg, amennyiben a kötelező egyeztetésről a már nyertes kedvezményezettjeiket is tájékoztatják. A tájékoztatási kötelezettségük kapcsán javasoljuk, hogy győződjenek meg arról, hogy a végső kedvezményezettekhez valóban eljutott-e a szükséges információ. Amennyiben a helyi (végső) kedvezményezett részéről az egyeztetés mégis elmarad, úgy az a HACS kötelezettségeinek teljesítésében is akadályt képezhet, a HKFS szükséges módosítása például elmaradhat, illetve a kötelező éves jelentés megküldésekor sem a valós adatokról történhet majd meg az adatszolgáltatás .

Amennyiben a HKFS módosítása szükséges, a HACS megküldi az IH-nak a módosított HKFS-t ellenőrzésre, szükség esetén kezdeményezi a kulcsprojekt felhívásának módosítását vagy új felhívás megjelentetését.

24. Milyen módosítási esetekben szükséges a HACS – kedvezményezett közötti egyeztetés?

Válasz:

- Minden projekt befejezési **határidejének** módosítása, tekintettel arra, hogy összhangban kell lennie a HKFS végrehajtási idejével (pl. a munkaszervezeti projekt aktuális befejezési határidején túli a módosítás),
- A kedvezményezett tájékoztatja a HACS-ot a helyi projekt záró beszámolójának elfogadásáról,
- **Többlettámogatás** igénylése:

Többlettámogatás kizárólag a HACS forráskeretein belül kérhető, a HKFS megvalósítására megítélt összeg erejéig szabad forrás esetén ERFA, illetve ESZA lábon belül, kizárólag közszféra kedvezményezett esetén. (Irányadó jogszabályok: - 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 87. § (1) c);17/2017. (II. 1.) Korm. rendelet).

Amennyiben elfogadható indokkal többlettámogatási igény merül fel egy helyi projekt esetében (pl. kivitelezés árainak emelkedése miatt) és a költségvetés már végleges, azaz lefolytatott (vagy feltételes) közbeszerzés/beszerzés is már van és maradvány a projekt keretében nem áll rendelkezésre, úgy erre vonatkozóan is benyújtható módosítás. Ezekhez az igényekhez is a HACS hozzájárulásának előzetes megkérése szükséges. A többlettámogatási igényeket első lépésként a HACS kérésére minden esetben az IH köteles jóváhagyni. Ezt követően a kedvezményezettnek a KSZ-hez papír alapon (nem EPTK-n keresztül) szükséges benyújtani a HACS hozzájárulásával együtt (Javasoljuk a KSZ

megyei irodájával minden esetben előzetesen is egyeztetni, mivel részletes és több kötelező melléklettel ellátott igényt szükséges benyújtani.)

➤ **Bevételt termelő projektek esetében az ÁFA összegének kezelése esetén:**

Amennyiben a KSZ által elvégzett felülvizsgálat eredményeként megállapításra kerül, hogy a projekt bevételt termel, akkor a visszaigényelhető - azaz a támogatást igénylő szempontjából levonható és így nem elszámolható – ÁFA összegével a korábban bruttó módon megítélt támogatási összeget csökkenteni szükséges, ha ez korábban a HACS elbírálása során esetleg még nem történt meg. Az ÁFA ebben az esetben ugyanis duplán kerülne megfinanszírozásra. Kettős finanszírozás nem megengedett.

A Közreműködő Szervezetnek, a Támogatói Okirat kibocsátását követően TO módosítás keretében szükséges átvezetni a módosítást.

Ennek a módosításnak a benyújtására a TO kibocsátása után azonnal felszólítja a KSZ a helyi kedvezményezettet az ÁFA felülvizsgálat során tett nyilatkozatára hivatkozva. A TO módosításhoz a HACS tájékoztatása is szükséges a kedvezményezett részéről. A HACS a tájékoztatást követően, hivatkozva az érintett projekt HBB határozat számára (vagy a HACS belső szabályozásának megfelelő hivatkozási alappal), módosítja és indoklással látja el az érintett HBB jegyzőkönyvet, mind a vonatkozott projekt támogatási összegének, mind pedig a maradványforrás összegének tekintetében. Ezt követően a HACS a módosított jegyzőkönyvet megküldi az IH-nak elfogadásra, és egyben rendelkezik a rendelkezésre álló forrás felhasználási módjáról.

25. Hogyan kezelendő a Munkaszervezeten belüli személyi változás?

Válasz: Amennyiben a **Munkaszervezeten belül személyi változás** történik, a HACS tájékoztatja az Irányító Hatóságot és a Közreműködő Szervezetet is, az új személy (ek) önéletrajzának megküldésével párhuzamosan. Amennyiben a változás érinti a HKFS-t (személy nevesítve van a dokumentumban is), akkor a HKFS módosítás is szükséges IH jóváhagyással.

26. Hogyan valósítandó meg az ESZA forrásból támogatott projektekre vonatkozó adatgyűjtési kötelezettség?

Válasz: Az ESZA forrásból támogatott projektekre vonatkozó adatgyűjtési kötelezettség vonatkozásában az adatgyűjtési kötelezettség a program azon résztvevőire vonatkozóan áll fenn, akiknek közvetlenül kedvez a beavatkozás, azonosíthatók, jellemzőik lekérdezhetők, és akik számára egyedi kiadások különíthetők el (1304/2013/EU Rendelet 1. sz. melléklet alapján). Ezen feltételeknek egyszerre kell teljesülniük. (Erre utal a felsorolásban az „és” kötőszó a felsorolás utolsó tagja előtt.)

Amennyiben a kiadások az egyes bevont vagy résztvevő személyek számára **egyedileg elkülönítetten nem mutathatóak ki, úgy az adatgyűjtési kötelezettség nem áll fenn.**

Fő jellemzője, hogy a programba való bekapcsolódás valamilyen írásos dokumentum alapján történik, pl. együttműködési megállapodás, támogatás vagy szolgáltatás igénybevételére kötött megállapodás, munkaszerződés, felnőttképzési szerződés, egyéni fejlesztési terv.

Jellemzői továbbá:

- zárt és korlátozott kapacitású, meghatározott célcsoport számára meghirdetett programok,
- pontos kezdete és vége van,
- jelentkezéshez kötött,
- időtartamát tekintve hosszabb időtartamú (több napos),
- tartalmát tekintve rendszerint a programrészek, foglalkozások összefüggő egészet alkotnak, tartalmilag-logikailag egymásra épülnek.

Jellemző tevékenységek:

- képzés (pl. felnőttképzés keretében),
- tehetséggondozás vagy egyéb komplex fejlesztő program (pl tanoda típusú komplex program),
- munkaerő-piaci szolgáltatás (pl. személyiségfejlesztés, mentorálás),
- támogatás (pl. munkabér).

Nem tartoznak az ESZA adatszolgáltatás körébe jellemzően: nyilvános szabadtéri nagyrendezvények, vallási események, társadalmi ünnepek, sportprogramok, ismeretterjesztő programok, szemléletformáló, érzékenyítő programok, szabadegyetemi előadások, kirándulások, egészségügyi szűrőprogramok, kulturális programok (színházi előadás, filmvetítés) látogatása, klubprogramok, amatőr művészeti csoport tevékenységében való részvétel stb.

További információk, tájékoztatók, útmutatók: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4404>

Adatok gyűjtése, rögzítése

A helyi felhívásban rögzíteni kell, hogy szükséges-e egyéni szintű, végső kedvezményezettekre vonatkozó adatok gyűjtése a fenti II. pont szerinti szempontok figyelembe vételével. Amennyiben a helyi felhívás 3.7.3 pontja szerint szükséges, a Közreműködő Szervezet a kedvezményezettel a TO-val egyidejűleg megkötí az Adatfeldolgozási megbízási szerződést.

Jogosultság igénylése

Az ESZA kérdőív alapján felvett adatokat az EPTK felületen szükséges rögzíteni, amelyhez külön jogosultság szükséges.

1. Az erre beállított ESZA konstrukciók esetében a rendszer EPTK-üzenet formájában automatikus értesítés küld a kedvezményezettnek, hogy neki szükséges az EPTK-n keresztül igényelni az ESZA adatrögzítési jogosultságot az erre vonatkozó mező (űrlap) kitöltésével.

A fent leírtak értelmében tehát az elkövetkezendőkben közvetlenül és nem a Közreműködő Szervezeten keresztül kell igényelni a projektgazdának az ESZA adatrögzítési jogosultságot.

2. Ezen túlmenően – a COVID-19 járvány okozta veszélyhelyzet miatt, a személyes találkozások minimalizálására irányuló kormányzati intézkedések következtében - lehetőség nyílik arra, hogy az ESZA kérdőíveket a végső kedvezményezett természetes személyek is az EPTK-n keresztül, online módon töltsék ki.

Amennyiben a kedvezményezett a kitöltésnek ezt a formáját választja, úgy a <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4404> honlapon érhető kitöltési útmutató szerint kell eljárnia (elérhető 2020. június második felétől).

A fent ismertetett teendőkről (mind az 1., mind a 2. pont szerintiéről) az ITM EPTK-üzenet formájában küld automatikus tájékoztatást a projektgazdának. Amennyiben kérdés merül fel a kedvezményezett részéről, kérjük az esza-rogzites@me.gov.hu címre küldjenek e-mail-t.

Amennyiben a fentiek mellett mégis jelentkeznek a kedvezményezettek jogosultsági igényekkel kapcsolatosan, azt kérjük, hogy írásban jelezzék a Közreműködő szervezet felé (valószínűleg technikai okokból nem töltődik be az értesítés a projektgazdánál).

Amennyiben a helyi felhívás 3.7.3 pontja *Egyéb adatszolgáltatás körébe tartozó mutatók* megnevezésű táblázatot tartalmaz, úgy ezen adatok megadása az ESZA kérdőívek által történik. A kedvezményezetteknek az ESZA adatszolgáltatáson túl nincs további feladata.

27. Hogyan számoljuk a PO23 indikátor értékét?

A PO23 kódszámú, "A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma" című indikátor számításának módja: az adott projekt kapcsán a definícióban felsorolt szervezetek által támogatásból végrehajtott programok számának összege.

A projektek tervezésekor az indikátor értékét a helyi felhívás 3.1.1 Önállóan támogatható tevékenységek c. fejezete szerint vállalt önállóan támogatható tevékenységek száma alapján szükséges megadni.

Példák:

Helyi felhívás 3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

a) Kulturális és helyi identitást erősítő társadalmi- és szervezeti közösségfejlesztést célzó programok szervezése

Kulturális- és hagyományépítő rendezvények

Helyi kultúrával és hagyományokkal kapcsolatos szakmai programok

A helyi identitást erősítő civil szakmai rendezvények

b) Rekreációs, sport- és egészségmegőrző programok, képzések szervezése az akcióterület lakosságának bevonásával

Rekreációs programok, rendezvények

Sportrendezvények

Egészséges életmóddal kapcsolatos programok

Fentiek szerint amennyiben a kedvezményezett 1 db a) tevékenységet valósít meg (pl: Kulturális- és hagyományépítő rendezvények), úgy az indikátor értéke 1 db. Amennyiben a kedvezményezett vállal 2 db a) tevékenységet (pl: Helyi kultúrával és hagyományokkal kapcsolatos szakmai programok és A helyi identitást erősítő civil szakmai rendezvények) és b) tevékenységet (pl: Sportrendezvények) is, úgy az indikátor értéke 3 db, függetlenül attól, hogy az adott tevékenységen belül egy program hány alkalomból áll, vagy a program milyen hosszú ideig tart.

1. eset: a kedvezményezett vállalja egy 3 héten keresztül tartó, 10 alkalomból álló helyi kulturális tematikájú tehetségkutató verseny megszervezését, melynek indikátor értéke 1 db, tekintve, hogy az 1 db önállóan támogatható tevékenységet jelent.

2. eset: a kedvezményezett szervez egy helyi identitást erősítő képzést a) tevékenység keretében, mely egy héten keresztül zajlik, illetve egy egészségmegőrzésre irányuló egy napos rendezvényt b) tevékenység keretében. Az indikátorvállalás értéke: 2 db.